

“És un relat dual, pels dos protagonistes i les dues ciutats, Tòquio i Barcelona”

JN. Santaaulàlia (Banyoles, 1955) publica a La Magrana la novel·la, ambientada a Barcelona i Tòquio, *Yume*, ‘somni’ en japonès. És narrador, assagista i poeta.

—Quin paper hi fan, les ciutats de Barcelona i Tòquio, en la trama, un paper de protagonista o només el d’escenari?

—Són escenaris amb una certa importància. És una novel·la dual pel que fa als dos amics protagonistes i també pel que fa a les dues ciutats. D’una altra banda, són dos llocs que conec molt bé.

—Si els dos amics els heu volgut contrastats, per buscar-ne la dualitat, no hi havia el perill de simplificar-los?

—Sí. Narrar és de fet, simplificar. Simplificar el món és escriure. La realitat és desordenada, polifacètica. I els dos personatges responen a uns arquetips. Ara, espero que siguin més que simples arquetips i tinguin una certa complexitat. A part d’oposats, que és un recurs que sempre funciona, tenen una zona d’ombra; són contradictoris i evolucionen. I es mostren a mesura que avancen les pàgines sense que cap narrador ens digui com són. El narrador mateix, que és un dels dos, és un personatge que cal endevinar com és, quins són els ressorts de la seva personalitat. És un personatge tancat, sarcàstic, que es defensa del món amb punxes, com un eriçó, però que al mateix temps també té els seus somnis, els seus sentiments, encara que això no ho expliciti.

—Tenen punts en comú?

—La incapacitat de ser feliços. Que també es podria dir la tendència a l’autodestrucció i a desapropiar les oportunitats. En aquest sentit són dos desgraciats.

—Ho són de mena, o per l’edat que travessen?

—Potser sí que experimenten allò de la crisi dels quaranta, sobretot el personatge idealista, el poeta, que en aquesta etapa de la vida decideix de trencar i lligar-se a un altre somni, el del Japó, i també a una altra dona. De vegades pensaria que aquesta voluntat de destruir la felicitat és una característica que tenim els homes. La novel·la tracta de la felicitat impossible, o la destrucció de la felicitat.

J. N. Santaaulàlia publica a La Magrana la novel·la *Yume*, ambientada a Tòquio i a Barcelona.

—Teníeu totes aquestes idees al cap abans de crear els personatges i la trama?

—No. Moltes coses han sortit sobre la marxa. Vaig partir dels dos amics, un dels quals, Jan, és casat amb una dona, Laura, per la qual l’amic sent una certa atracció; vells amics, tots tres. I després m’interessava traslladar-los al món japonès i que un d’ells sentís la passió per la cultura japonesa i hi visqués amb passió una història d’amor, mentre l’amic, el narrador, s’ho miraria tot des de la distància i el sarcasme. Més tard se’m va acudir que quedaria tot millor si Jan, l’idealista, acabés morint i la novel·la arrenqués amb el seu funeral. Això donava lloc a una altra dualitat, l’alternança entre uns episodis que transcorren després de la mort de Jan, protagonitzats per Laura, i el narrador, elegíacs, i un altres de retrospectius, sobre la coneixença i l’amistat entre tots tres. I el pas del temps.

—També l’heu volguda dual en el to?

—Sí. És una novel·la trista però divertida. És amarga i àcida, per

què el narrador, com l’eriçó, és així, però també he volgut que tingués moments d’humor.

—El títol, incompreensible per al lector, és, per misteriós i enigmàtic, un reclam? No heu pensat que podria frenar l’interès de l’hipotètic comprador?

—Això dels títols sempre és molt discutible. Una paraula catalana potser hauria estat més adequada. Però des del principi vaig pensar que *Yume* responia a l’essència de la novel·la.

—Es pot dir que la novel·la constata l’apassionament de l’autor pel Japó?

—Sí. Hi ha molta cosa autobiogràfica, amb un cert distanciament, fins i tot un cert sarcasme amb un mateix. Aquest poeta bufanúvols i idealista que de cop i volta sent una passió pel Japó s’assembla, simplificant-ho, al que he estat jo durant un període de la meua vida. Però la veu dura i sarcàstica del narrador també és una veu que sento meua i també sento meua la seva manera de veure les coses.

Lluís Bonada